

Vasikkakasvattamon puhdistus ja desinfiointi

Tuotantotilojen säännöllinen puhdistus parantaa tuotantohygieniaa, pienentää tartuntapainetta ja vähentää tautiriskejä.

Vasikkakasvattamoissa kasvatusosastot on syytä pestä ja desinfioida säännöllisesti kasvatuserien välillä.

- **Mekaaninen puhdistus**

- Kaikki irtoava lanta, lika ja ylimääräinen tavara poistetaan kasvatusosastoista. Karsinoiden pohjille ja nurkkiin kertyneitä lantakasautumia voidaan tarvittaessa liottaa vedellä, jotta ne saadaan irrotettua ja poistettua. Lantakanaalit päästetään mahdollisimman tyhjiksi.

- **Alkudesinfiointi**

- Kasvatusosastoissa tehdään kostutus eli alkudesinfiointi tarkoitukseen soveltuvalla emäksisellä, desinfiioivalla pesuaineella, esim. Forteva, Pintty tai Mida-Foam tai vastaava valmiste. Pesuaine levitetään 1-2 % liuoksena joko painepesurilla pienellä paineella tai painepesuriin / painevesijohtoon liitettävää vaahdotinta käyttäen kaikille pestäville pinnoille. Ainakin kesäaikana käsitellään myös poistoilmahormit ja tuloilmakanavat. Alkudesinfiointi tehdään osastokohtaisesti siten, että käsitellyt osastot ja pinnat ehditään pestä ennen kuin pesuainevaaho ehti kuivua pinnoille.

- **Pesu**

- Alkudesinfioinnin jälkeen pestään kasvatusosastojen kaikki pinnat painepesuria käyttäen puhtaaksi kaikesta liasta. Aluksi on hyvä käyttää kohtuullista, noin + 60 °C lämpötilaa, jotta valkuaispitoinen lika ei pala kiinni pestäville pinnoille. Mikäli kasvattamossa on todettu kryptosporidioosia, on pesun lopussa hyvä nostaa lämpötilaa ja pestä ookystien tuhoamiseksi niin kuumalla vedellä kuin pesurista tulee.
- Kasvatusosastojen pesu tehdään yhtenä rintamana ylhäältä alas sekä siten, että osastojen ruokinta- ja juomalaitteet pestään mahdollisuuksien mukaan ensin ja se jälkeen pesu suunnataan pois päin ruokintalinjasta. Poistoilmahormit pestään koko pituudeltaan ensin ylhäältä alas ja sitten alhaalta ylös, samoin tuloilmakanavat. Poistoilmapuhaltimet ja sulkupellit on yleensä syytä irrottaa poistoilmahormeista puhdistuksen ja desinfioinnin mahdollistamiseksi.
- Kasvatusosastojen lantaritiloita ei ole tarpeen nostaa ylös, mutta ne pestään yläpuolelta mahdollisimman hyvin.
- Kasvattamon keskikäytävä pestään siinä vaiheessa, kun varsinaiset kasvatusosastot niiden kohdalla on pesty, eikä niistä enää pääse kulkeutumaan likaa keskikäytävälle. Sairasosasto pestään sopivassa vaiheessa, kun varsinaiset kasvatusosastot ja keskikäytävä on jo pesty.

- Kasvattamon rehuvarastot sekä toimisto-, huolto-, ja sosiaalitilat puhdistetaan tarvittavilta osin siinä vaiheessa, kun varsinaiset eläintilat on pesty. Ainakin lattiat on syytä tyhjentää ylimääräisestä tavarasta ja pestä tai muutoin puhdistaa.
- Pesun ja puhdistuksen jälkeen annetaan kasvatusosastojen ym. tilojen kuivua siten, että pinnoilla ei enää ole näkyvää kosteutta.
- **Desinfiointi**
 - Kasvatusosastot desinfioidaan tarkoitukseen soveltuvalla desinfiointiaineella, esimerkiksi glutaraldehydien ja kvaternääristen ammoniumyhdisteiden seoksilla, kuten Parvocide H Plus, Force 7 tai Mida-San 309, käyttö 1-2 % liuoksena. Näillä valmisteilla ei kuitenkaan ole tehoa kryptosporidien ookystiin.
 - Mikäli kasvattamossa on todettu vasikoilla kryptosporidioosin aiheuttamaa ripulia, on loppudesinfiointissa suositeltavinta käyttää kryptosporidien ookystiin tehoavaa valmistetta. Näitä ovat esimerkiksi Kenocox, Kilcox extra sekä vaahdottimella levitettävä Neopredisan, käyttö 3 % liuoksena.
 - Desinfiointiaine levitetään paineruiskulla tai painepesurilla pienellä paineella siten, että osastojen kaikki pinnat poistoilmahormit ja tuloilmakanavat mukaan luettuna kostuvat desinfiointiaineesta. Toimiston sekä huolto- ja sosiaalitilojen lattiat voidaan kostuttaa tai pyyhkiä desinfiointiaineeseen kostutetulla rievulla.
 - Painepesuria käytettäessä on syytä varmistua, että desinfiointiaineen pitoisuus painepesurin suuttimella on riittävä. Varmin tapa on tehdä valmis desinfiointiaineliuos isoon astiaan, josta liuos levitetään painepesurilla. Desinfiointiaineliuos levitetään kylmänä, eikä pesuriin tällöin oteta vettä vesijohtoverkosta.
 - Desinfiointin jälkeen annetaan kasvattamon tilojen jälleen kuivua siten, että pinnoilla ei enää ole näkyvää kosteutta.
- **Muut toimenpiteet**
 - Kuivumisen jälkeen voidaan kasvatusosastojen lattioissa olevat halkeamat ja kulumat korjata tarpeen mukaan juotosbetonilla tai muulla vastaavalla valmisteella. Samalla voidaan tehdä myös muut tarvittavat korjaustoimenpiteet.
 - Lopuksi voidaan kasvatusosastojen lattiat, karsinoiden seinien alaosat (erityisesti seinän ja lattian rajakohta) sekä lantaritilät käsitellä sammutetusta kalkista (SL 90) tehdyllä [kalkkivellillä](#). Kalkkivelli voidaan levittää esim. kastelukannulla tai tarkoitusta varten saatavissa olevalla kalkkiruiskulla.
 - Kalkkivellin kuivuttua huuhdellaan karsinoiden pohjalta vielä pois irtonainen kalkkipöly, jotta se ei tartu eläinten ihoon ja sorkkiin. Lopuksi levitetään karsinoiden lattioille kuivikkeeksi ohut kerros kutteria tai turvetta. Tämän jälkeen voidaan kasvattamoon tuoda uusia eläimiä.
 - Kaikki kasvattamossa käytetyt työvaatteet ja -jalkineet pestään vähintään + 60 °C lämpötilassa.

Kaikkien kasvattamon puhdistuksessa ja desinfiointissa käytettävien valmisteiden käyttöohjeita ja käyttöturvallisuustiedotteita tulee noudattaa.